

Patversmes klientu aptaujas kopsavilkums

133 respondenti: 64 sievietes, 69 vīrieši

Galvenie secinājumi

- **Dzīvesvieta ir galvenā problēma.** Dzīvesvietas trūkumu norāda 78% sieviešu un 74% vīriešu (kopā ap 76%). Lēti īrējami dzīvokļi ir visbiežāk minētais risinājums, īpaši vīriešu vidū (64% pret 30%).
- **Divi atšķirīgi klientu profili.** Sievietes ir vecākas (vidēji 60 gadi) un ievērojami biežāk ar invaliditāti (44%). Vīrieši ir jaunāki (56 gadi), un gandrīz puse (49%) ir nestrādājoši, bet ne pensionāri un ne ar invaliditāti, tātad ar potenciālu nodarbinātībai.
- **Sociālie darbinieki tiek vērtēti augstu.** Ar augstāko atzīmi (5) sociālos darbiniekus novērtē 69% sieviešu un 45% vīriešu. Sociālo darbinieku konsultācijas ir arī visaugstāk novērtētais patversmes pakalpojums.
- **Veselība un finanses ir būtiskas bažas.** Veselības problēmas norāda aptuveni puse klientu, naudas trūkumu - 46% vīriešu un 36% sieviešu.
- **Atbalsts mājokļa un darba meklējumos ir vājākais posms.** Palīdzību dzīvesvietas atrašanā saņem 30-38%, darba atrašanā - 31-32% respondentu, lai gan tieši šīs ir galvenās klientu problēmas.

1. Respondentu raksturojums

Rādītājs	Sievietes	Vīrieši
Respondentu skaits	64	69
Vidējais vecums	60 gadi	56 gadi

Sociālais portrets (respondentu %):

Statuss	Sievietes, %	Vīrieši, %
Strādājošs	14	12
Nestrādājošs	16	49
Pensionārs	25	19
Invaliditāte	44	20

Sieviešu grupā dominē klienti ar invaliditāti un pensionāri (kopā ap 69%), kas norāda uz lielāku aprūpes un veselības atbalsta vajadzību. Vīriešu grupā dominē darbspējas vecuma nestrādājošie, kam aktuālāka ir nodarbinātība un ienākumu gūšana. Strādājošo īpatsvars abās grupās ir līdzīgi zems (12-14%).

2. Patversmes pakalpojumu izmantošanas ilgums

Kopējais patversmes izmantošanas laiks:

Ilgums	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
Līdz 1 gadam	27	28	28
1-3 gadi	23	28	26
3-5 gadi	23	22	22
5-10 gadi	20	17	18
Vairāk par 10 gadiem	6	6	6

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošanas dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Pašreizējā pakalpojuma nepārtrauktas izmantošanas ilgums:

Ilgums	Sievietes, %	Vīrieši, %
Līdz 6 mēnešiem	27	1
6 mēneši - 1 gads	22	39
1-3 gadi	22	17
Ilgāk par 3 gadiem	30	22

Kopējā izmantošanas ilguma ziņā abas grupas ir līdzīgas: aptuveni puse patversmi izmanto līdz 3 gadiem, bet ap 26% sieviešu un 23% vīriešu - ilgāk par 5 gadiem. Būtiska atšķirība ir pašreizējā nepārtrauktajā izmantošanā: 27% sieviešu pašreizējo pakalpojumu izmanto mazāk nekā pusgadu, kamēr vīriešu vidū tādu ir tikai 1%. Vienlaikus 30% sieviešu pakalpojumu nepārtraukti izmanto ilgāk par 3 gadiem.

3. Apmierinātība ar patversmes pakalpojumiem

Respondentu daļa, kas norāda apmierinātību ar attiecīgo patversmes darbības aspektu:

Aspekts	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
Sociālo darbinieku konsultācijas	67	54	60
Konkrēts pakalpojums (ēdiens, mazgāšanās u.c.)	56	51	53
Darbinieku attieksme	50	33	41
Grupu nodarbības	39	16	27
Iekšējās kārtības noteikumi	30	16	23
Istabas biedri	25	32	29
Atmosfēra patversmē	25	25	25

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošanas dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Visaugstāk tiek novērtētas sociālo darbinieku konsultācijas un konkrētie pakalpojumi. Sievietes gandrīz visos aspektos ir apmierinātākas nekā vīrieši; lielākās atšķirības ir grupu nodarbībām (39% pret 16%), darbinieku attieksmei (50% pret 33%) un iekšējās kārtības noteikumiem (30% pret 16%). Vienīgais aspekts, ar ko vīrieši ir apmierinātāki, ir istabas biedri. Ar atmosfēru patversmē ir apmierināta tikai ceturtdaļa abu grupu klientu.

4. Sociālā darbinieka novērtējums un sniegtā palīdzība

Sociālā darbinieka novērtējums skalā no 1 līdz 5 (respondentu %):

Vērtējums	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
5 (augstākais)	69	45	57
4	14	22	18
3	13	17	15
2	3	7	5
1 (zemākais)	0	6	3

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošanas dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Ar 4 vai 5 sociālo darbinieku novērtē 83% sieviešu un 67% vīriešu. Zemu vērtējumu (1-2) sieviešu vidū praktiski nav (3%), bet vīriešu vidū tādu ir 13%.

Saņemtā palīdzība no sociālā darbinieka (respondentu %, kas norāda, ka saņem attiecīgo palīdzību):

Palīdzības veids	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
Informācijas sniegšana	61	72	67
Dokumentu kārtošana	64	64	64
Konsultēšana neskaidrībās	53	46	49
Iedrošināšana, uzmundrināšana	45	35	40
Emocionālais atbalsts	41	36	38
Uzklausīšana, sapratne	41	38	39
Ieteikumi dzīves situācijās	33	41	37
Palīdzība atrast dzīvesvietu	30	38	34
Palīdzība atrast darbu	31	32	32
Konfliktu risināšana	30	30	30

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošanas dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Arī patversmē dominē praktiskā palīdzība - informācija un dokumentu kārtošana. Sievietes biežāk saņem emocionālu atbalstu un iedrošināšanu, vīrieši - informāciju, ieteikumus dzīves situācijās un palīdzību dzīvesvietas atrašanā. Palīdzību darba un dzīvesvietas atrašanā saņem tikai ap trešdaļa klientu.

5. Klientu sociālās problēmas

Problēma	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
Dzīvesvietas trūkums	78	74	76
Veselības problēmas	52	49	50
Naudas trūkums	36	46	41
Algota darba trūkums	20	38	29
Atbalsta trūkums	14	10	12
Atkarības	6	13	10
Vardarbība	9	4	6
Izglītības trūkums	5	9	7
Man nav problēmu	9	14	12

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošana dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Dzīvesvietas trūkums ir galvenā problēma abām grupām, tam seko veselības problēmas. Vīrieši biežāk norāda algota darba trūkumu (38% pret 20%), naudas trūkumu (46% pret 36%) un atkarības (13% pret 6%). Sievietes biežāk norāda vardarbību (9% pret 4%) un atbalsta trūkumu (14% pret 10%).

6. Kas palīdzētu atrisināt problēmas

Risinājums	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
Lēti īrējami dzīvokļi	30	64	48
Algots darbs	13	35	24
Lielāki pabalsti	20	32	26
Medicīniskais atbalsts	19	29	24
Sociālais darbinieks	17	16	16
Jaunas profesijas iegūšana	6	13	10
Alkohola ārstēšana	3	12	8
Pansionāts/grupu dzīvoklis	9	12	11
Grupu nodarbības	9	6	7
Asistents	5	7	6

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošana dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Vīrieši gandrīz visus risinājumus min biežāk nekā sievietes, īpaši lētus īrējamus dzīvokļus (64% pret 30%), algotu darbu (35% pret 13%) un alkohola ārstēšanu (12% pret 3%). Sieviešu grupā ir ievērojama plaisa starp problēmu un risinājumu: dzīvesvietas trūkumu norāda 78%, bet lētus dzīvokļus kā risinājumu - tikai 30%. To var daļēji skaidrot ar sieviešu vecumu un augsto invaliditātes īpatsvaru, kas patstāvīgu īri padara mazāk reālu.

7. Ko klienti vēlētos mainīt savā dzīvē

Vēlme	Sievietes, %	Vīrieši, %	Kopā*, %
Īrētu dzīvesvietu	34	59	47
Veiktu algotu darbu	16	35	26
Sakārtotu veselību	34	32	33
Neko nevēlētos mainīt	19	22	21
Veidotu jaunu ģimeni	6	12	9
Atgrieztos pie ģimenes	8	10	9
Iemācītos ko jaunu	11	6	8
Pārstātu lietot vielas	0	6	3

* Kopējais rādītājs aprēķināts, sverot sieviešu un vīriešu procentus pēc grupu lieluma (64 un 69); noapaļošanas dēļ iespējama ± 1 pp novirze.

Vīrieši biežāk vēlas īrēt dzīvesvietu (59% pret 34%) un strādāt algotu darbu (35% pret 16%). Sievietēm īrēt dzīvesvietu un sakārtot veselību ir vienlīdz svarīgi (34%). Ievērības vērts ir tas, ka ap piektā daļa abu grupu klientu neko nevēlētos mainīt savā dzīvē.

8. Iespējamie rīcības virzieni

Balstoties uz aptaujas rezultātiem, uzmanību būtu vērts pievērst šādiem virzieniem:

- Stiprināt sociālā darbinieka atbalstu dzīvesvietas atrašanā un paplašināt pieejamo mājokļu risinājumu klāstu, jo šī ir galvenā problēma abām grupām.
- Diferencēt pieeju pēc klientu profila: vīriešiem - nodarbinātības un pārkvalifikācijas atbalsts, sievietēm - veselības, aprūpes un piemērota mājokļa (piemēram, ar atbalstu) risinājumi.
- Izvērtēt cēloņus vīriešu zemākai apmierinātībai ar grupu nodarbībām, darbinieku attieksmi un iekšējās kārtības noteikumiem.
- Pievērst uzmanību patversmes atmosfērai un sadzīves videi, ar ko apmierināta ir tikai ceturtdaļa klientu.
- Nodrošināt mērķtiecīgu atbalstu vīriešiem ar atkarībām un sievietēm, kuras norāda vardarbību.